

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az ítéltábla dr. Presser Zoltán Tibor ügyvéd által képviselt **felperesnek alperes** ellen **kártérítés megfizetése** iránt indított perében a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2008. február 14-én kelt 20.P.21.382/2007/6. számú ítéletével szemben, a felperes által 7. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

Í t é l e t e t :

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét helybenhagyja.

A felperes viselni tartozik a másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A megyei bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletével a felperes keresetét elutasította. Határozata indokolásában megállapította, hogy a Győri Városi Bíróság a Pk.51.999/1997. számú fizetési meghagyás alapján 1998. január 14-én végrehajtási lapot állított ki a felperessel, mint adóssal szemben. Az 5. pont szerint a felperes tartozásáért egyetemlegesen felelt II. r. adósként édesapja , III. r. adósként édesanyja.

A végrehajtási lap 1998. július 17-én érkezett az alpereshez, mint önálló bírósági végrehajtóhoz, aki július 19-én felszólította a felperest a tartozás megfizetésére, a felperes lakcíméről a küldemény „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza, így az kézbesítettnek minősül. Ezt követően az alperes csak a végrehajtást kérő kérelmére foglalkozott az ügygel, 1999. november 23-án megkereste a népszerűségi nyilvántartót a felperes adatainak közlése iránt. Megkísérelte a felszólításnak a beszerzett lakcímre való kézbesítését, a küldemény „elköltözött” postai jelzéssel érkezett vissza. Ezt követően legközelebb 2002. január 7-én küldött felszólítást, ezt 2002. január 21-én a felperes átvette, de annak nem tett eleget. 2004. október 28-án ismételt felszólította a felperest a tartozás megfizetésére, illetve a végrehajtó irodában való megjelenésre. A felperes 2004. november 4-én átvette a felhívást, megjelent az alperesnél, ahol bejelentette, hogy megfizette a végrehajtást kérő felé a követelést. Az

alperes megkeresésére a végrehajtást kérő bejelentette, hogy nem került sor a teljesítésre. Erről az alperes levélben tájékoztatta a felperest, aki az értesítését 2005. augusztus 18-án átvette, fizetési kötelezettségének azonban nem tett eleget, ezért az alperes a felperes jövedelmére 2006. október 17-én letiltást bocsátott ki, ez azonban nem vezetett eredményre. Ezt követően letiltást bocsátott ki a III. r. adós, tehát a felperes édesanyja nyugdíjára is, ennek hatására 2006. októberében 44.977,- Ft-ot, novemberben pedig 66.067,- Ft-ot vontak le a III. r. adós nyugdíjából. A felperes ezek után fizette meg a tartozását a végrehajtást kérőnek. Bejelentését követően az alperes intézkedett a letiltás megszüntetése iránt.

A III. r. adós a Tatabányai Városi Bíróság előtt kifogást terjesztett elő. A bíróság a 1201-31.Vh.465/1998/6. számú végzésével az elévülési kifogást elutasította, ugyanakkor megállapította az alperes mulasztását. A végzés szerint az alperes a végrehajtási cselekmények foganatosításával többször indokolatlanul késlekedett, ezzel az adósok méltányolható érdekeit is sértette, különös tekintettel arra, hogy a tőketartozást magas, 39 %-os kamat terheli. Ezáltal súlyosan méltánytalan helyzetet teremtett a III. r. adósra nézve is, aki az iratok tanúsága szerint nem feltétlenül tudott a követelés sorsáról, a végrehajtó őt előzetesen nem szólította fel a tartozás rendezésére.

Az ítélete jogi indokolásában az elsőfokú bíróság a Ptk. 339. § (1) és 349. § (1) bekezdésére utalással kiemelte, hogy az államigazgatási jogkörben okozott kár megtérítésének feltétele az alperes jogellenes magatartása, a bekövetkezett kár, a kettő közötti okozati összefüggés, az alperes felróhatósága, valamint, hogy a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetve a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőséget a károsult igénybe vette.

Úgy foglalt állást a bíróság, hogy ezen feltételek mindegyike a perbeli esetben nem állapítható meg. A tartozást részben nem a felperes, hanem az édesanyja fizette meg. A felperes nem igazolta és nem is állította, hogy ezt az összeget az édesanyja részére visszafizette volna. A tartozás másik részét ugyan a felperes fizette meg, de nem bizonyított, hogy ez nála vagyoni hátránnyként jelentkezett, tehát a kár bekövetkeztét nem lehet megállapítani.

A bíróság álláspontja szerint nem állapítható meg az alperes magatartása és a felperes esetleges kára közötti okozati összefüggés sem. A felperes a tartozásról 1998-ban értesült, hisz az alperes a felszólító levelet részére kiadta, ez a kézbesítési jogszabályok szerint kézbesítettnek minősült. Ezt követően is több felszólító levelet vett át a felperes az alperestől, a tartozását azonban nem fizette meg, a kamatmérték növekedését ez a mulasztása okozta.

Az a körülmény, hogy az alperes a III. r. adóssal szemben nem jogszerűen járt el, esetlegesen nem értesítette a végrehajtási eljárásról, jelen perben nem vizsgálható. Ezzel kapcsolatosan igényt a III. r. adós, a felperes édesanyja érvényesíthetne.

A felperes fellebbezésében elsődlegesen az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és újabb határozat meghozatalára utasítását, másodsorban az ítélet megváltoztatását, az alperes kereset szerinti marasztalását kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság súlyos eljárásjogi hibát vétett. Nem megfelelően értékelte a Városi Bíróság számú végzését, melynek a Pp. 229. §-a értelmében beállt az anyagi jogereje, a döntés res judicata-t eredményezett. A végzés jogerősen megállapítja az alperes felróható magatartását, továbbá a kár és a károkozó magatartás közötti közvetlen

összefüggést. Ezt követően az elsőfokú bíróságnak a perben legfeljebb a kártérítés mértékét kellett volna vizsgálnia. A végzés kvázi közbenső ítéletnek minősül, ehhez pedig anyagi jogerő fűződik.

Az 1994. évi LIII. tv. a bírósági végrehajtók részére is eljárási határidőket szab, az alperes azonban többször indokolatlanul és súlyosan megszegte ezeket, ezzel az adósok érdekeit is sértette.

A fellebbezés szerint a kár elsődlegesen valóban a III. r. adósnál (édesanyjánál) jelentkezett, de az általa kifizetett tartozást a felperes teljes mértékben megtérítette, így jogosult a kárigény érvényesítésére. Már az elsőfokú eljárásban becsatolta azt a banki átutalási bizonylatot, amely igazolja az édesanyja javára való átutalást, a második részletet személyesen, készpénzben adta át neki, egy héttel később pedig átutalással fizette meg a takarékszövetkezet felé a még fennálló tartozást. Valótlan tehát az az elsőfokú ítéletben foglalt megállapítás, hogy a kár ténylegesen nem a felperesnél, hanem az édesanyjánál következett be.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A felperes fellebbezése az alábbiak szerint alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a per eldöntéséhez szükséges bizonyítást lefolytatta, a peradatok okszerű mérlegelésével helyes tényállást állapított meg, a keresetet elutasító döntése helyes, a határozat indokai az alábbi kiegészítés mellett helytállóak.

A közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránt előterjesztett kereseti kérelmet a kártérítési felelősség Ptk. 339. § (1) bekezdésében foglalt általános és Ptk. 349. § (1) bekezdésében meghatározott különös feltételeinek együttes fennállása alapozza meg. A felperesnek tehát azt kellett volna bizonyítania, hogy az alperes jogellenes magatartásával okozati összefüggésben kára keletkezett, a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetve a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőséget igénybe vette.

A felperes maga sem vitatta, hogy jogerős bírósági határozat marasztalta a tőketartozás és járulékaik megfizetésére.

A felperesnek a határozatban megszabott teljesítési határidőben eleget kellett volna tennie a marasztalásnak. A jogerős - a Pp. 321. § (1) bekezdésére figyelemmel ítéleti hatállyal bíró - fizetési meghagyásban foglalt kötelezettségének azonban nem tett eleget. Ez a mulasztása tette szükségessé állami kényszer igénybevételét, a végrehajtás elrendelését. Ez a mulasztás okozta a kár esetleges bekövetkeztét, a kamatterhek növekedését, a végrehajtási költségek felmerülését. Az alperesi magatartás és a felperes kára között a közvetlen okozati összefüggés nem áll fenn, a kereset tehát alaptalan.

Az okozati összefüggés hiánya miatt nem volt szükség a kártérítési felelősség további feltételeinek vizsgálatára, ezért az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásából a kár bizonyítatlanságával kapcsolatban kifejtetteket - mint szükségtelent - mellőzte.

Az ítéletábra álláspontja szerint a felperes általi igényérvényes sérti a Ptk. 4. § (4) bekezdésében foglaltakat is, mely szerint saját felróható magatartására - így különösen mulasztására - előnyök szerzése végett senki sem hivatkozhat.

A felperesnek a res iudicata-ra való hivatkozása is alaptalan. Az ítéletábra e tekintetben az alábbiakra mutat rá.

A Pp. 229. § (1) bekezdése szerint a keresettel érvényesített jog tárgyában hozott ítélet jogereje kizárja, hogy ugyanabból a tényalapról származó ugyanazon jog iránt ugyanazok a felek - ideértve azok jogutódait is - egymás ellen új keresetet indíthassanak vagy az ítéletben már elbírált jogot egymással szemben egyébként vitássá tehessék (anyagi jogerő).

A Tatabányai Városi Bíróságnak a felperes édesanyja által előterjesztett végrehajtási kifogás tárgyában született döntése a fenti feltételeknek nem tesz eleget. Nem a felperes alperessel szembeni kártérítési igényét bírálta el, a két eljárásban a felek csak részben azonosak és a bíróság nem ítélettel vagy ítélet hatályú végzéssel (fizetési meghagyás, bírósági meghagyás, egyezséget jóváhagyó végzés) határozott. Az ítélt dolog megállapításához tehát hiányzik a jogerős ítélet, továbbá az elbírált jog, a felek és a tényalap azonossága.

A fentiekre tekintettel az ítéletábra a megyei bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdés első fordulata alapján helybenhagyta.

A közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránt indított perekben az illetéktörvény 62. § (1) bekezdés g) pontjában írtak szerint a feleket jövedelmi és vagyoni viszonyaikra tekintet nélkül illetékfeljegyzési jog illeti meg. Ennek ellenére a felperes fellebbezésével egyidejűleg leróta a fellebbezési eljárási illetéket, melyet a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján - az eredménytelen fellebbezésre tekintettel - viselni tartozik.

Győr, 2008. október 13. napján

Dr. Világi Erzsébet sk
a tanács elnöke

Dr. Maurer Ádám sk.
előadó bíró

Dr. Havasiné dr. Orbán Mária sk.
bíró

A kiadmány hitelél:

Kiadó: